

Insatser i "utsatta" bostadsområden

En analys av 20 års områdesutveckling och lärdomar inför framtiden

Rapport skriven av Kim Roelofs & Tapio Salonen
Malmö universitet

**MALMÖ
UNIVERSITET**

Introduktion

- Rapporten tar avstamp i Storstad i rörelse (SOU: 2005:29).
- Syftet av denna rapport: Sammanfatta lärdomar från studier som har berört områdesutveckling de senaste femtontal åren.

Vad är områdesutveckling?

- Stor variation av insatser.
- I vårt rapport fokuserar vi på lokala insatser med socioekonomisk fokus.

Varför områdesutveckling?

- Strategi mot boendesegregation, riktar sig mot de områdena där segregationens negativa konsekvenser blir synliga.
- Ordet *förort* fångar idéer om isolering.
- Förorten blir till i kontexten av samhällsdebatten.
- Själva bostadsområdet avses utgöra ett problem för stadens sammanhållning och individen.

Kort historisk tillbakablick över nationella insatser

- Särskilda insatser i invandrartäta bostadsområden (Blommansatsning) – 1995
- Storstadssatsningen (1999-2004)
- Lokala utvecklingsavtal (tills 2011) och prestationsbaserad stimulansbidrag (2013-2014)
- Delmos
- Utsatthet som begrepp

Områdesutvecklingens relation mellan medel och mål

- Återkommande mål: minska segregation, öka demokratiskt deltagande, deltagande och inflytande i områdesprojekt, öka tillit på kommunen och staten.
- Forskarens kritik: otydliga mål och mål kan inte uppnås med resurser som finns.
- Rimliga mål: hjälpa utsatta individer. Urban: fokusera på att utveckla service i bostadsområdet.

Olika geografiska skalor i områdesutveckling

- Olika planeringsnivå inom områdesutveckling: hela staden-perspektiv och fokus på enbart de utsatta bostadsområden.
- Forskning: hela staden-perspektiv finns inte i praktiken.
- Leder till att områdesinsatser inte kan skapa strukturell förändring.

Organisationsformer för områdesutveckling

- Projektform
- Kritik: otillräckligt för att skapa den önskade förändringen i förorterna.
- Kontinuitet och långsiktiga mål
- Fördelar: möjlighet till innovativa lösningar
- Samverkan

Organisering av inflytande och delaktighet

- Områdesinsatser borde erbjuda riktig delaktighet.
- Projektformen gör varaktigt inflytande svårt.

Fokus på individer

- Den lokala fokus skapar också en fokus på individer och individuella hushåll.
- Utgår ifrån att individen har (del)ansvar för sin utsatta situation.
- Forskare: områdesutveckling kan ha positiva effekter för individer och hushåll, men detta är inte en antisegregationsstrategi.

Konklusion

- Kunskapsöversikten visar att områdesutveckling inte är ett medel som kan åstadkomma strukturell förändring i den ökade ojämlika resursfördelningen.
- Områdesutveckling kan ha positiva effekter för den som bor i området idag.
- För varaktig förändring: fokus på den rådande ojämlikheten i inkomst och tillgång till välfärd.